Lietas arhīva Nr. KA04-0957-17/11
ECLI:LV:RAT:2017:1030.11520024515.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 30.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inese Laura Zemīte,
tiesnese Brigita Būmeistere,
tiesnesis Aivars Uminskis,
piedaloties prokuroram Pēterim Urbānam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā krimināllietu /pers. E/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā saistībā ar apsūdzētās /pers. E/ un viņa aizstāvja zvērināta advokāta B.Liberta apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2017.gada 6.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2017.gada 6.februāra spriedumu /pers. E/ atzīta par vainīgu Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīta ar piespiedu darbu uz 200 (divi simts) stundām.

No /pers. E/ par labu /pers. F/ nolemts piedzīt mantisko zaudējumu EUR 3029,93 (trīs tūkstoši divdesmit deviņi *euro* 93 centi), morālo kaitējumu EUR 1196 (viens tūkstotis viens simts deviņdesmit seši *euro*).

No pirmās instances tiesas sprieduma izriet, ka /pers. E/ izdarīja Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu, tas ir, pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumus (turpmāk – CSN), vadot transportlīdzekli, un tā rezultātā cietušajam nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus.

2015.gada 24.martā ap plkst.18.09 /pers. E/ vadīja automašīnu „*Opel Corsa*", valsts reģistrācijas numurs /reģ.nr./, Rīgā, pa Tilta ielu no Patversmes ielas puses Sliežu ielas virzienā.

Tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, kas atrodas uz Tilta ielas pie nama Nr.28, /pers. E/, pārkāpjot CSN 4., 10., 38.4., 159.punktu un ceļa zīmes Nr.530 prasības, nerīkojās saskaņā ar šiem noteikumiem, nepievērsa pietiekamu uzmanību apkārtnei un tās izmaiņām, neievēroja horizontālo ceļa apzīmējumu Nr.931, kas apzīmē gājēju pāreju, nesamazināja braukšanas ātrumu un neapturēja automašīnu pirms gājēju pārejas, bet turpināja kustību uz priekšu. Tādā veidā nedeva ceļu gājējam /pers. F/, kurš šķērsoja brauktuvi pa gājēju pāreju no labās uz kreiso pusi attiecībā pret automašīnas kustības virzienu. Rezultātā /pers. E/ ar automašīnas priekšējo daļu notrieca gājēju.

Uzbraukuma rezultātā cietušajam /pers. F/ nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Par pirmās instances spriedumu apelācijas sūdzības iesniedza apsūdzētā un viņas aizstāvis Bruno Liberts un lūdza atcelt spriedumu kā nelikumīgu un nepamatotu un taisīt /pers. E/ attaisnojošu spriedumu.

Aizstāvis uzskata, ka cietušais brauktuvi sācis šķērsot tūlīt aiz nožogojuma pirms neregulējamas gājēju pārejas laikā, kad /pers. E/ vadītais automobilis jau atradies uz neregulējamās gājēju pārejas. To apstiprina fakts, ka automašīna tika apturēta apmēram četrus metrus aiz gājēju pārejas. Tas izriet no liecinieku /pers. I/ un /pers. J/ liecībām par gājēja /pers. F/ pārvietošanos pirms ielas šķērsošanas, kā arī tās šķērsošanas trajektoriju. Minētās liecības tiesa atstājusi bez ievērības, tādējādi rupji pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 512.panta noteikumus. Tāpat pirmās instances tiesa nav vērtējusi cietušā rīcību, izskrienot uz brauktuves, runājot pa mobilo telefonu, un nepārliecinoties par drošību.

Vienlaicīgi aizstāvis norāda, ka šajā kriminālprocesā bija jānoskaidro /pers. E/ vadītā transportlīdzekļa atrašanās vieta uz ceļa laikā, kad cietušais uzgāja uz brauktuves, vai attālums starp automašīnu un gājēju bija pietiekošs, lai vadītājai būtu tehniskas iespējas novērst uzbraukumu cietušajam, taču pirmās instances tiesa nepamatoti noraidījusi viņa lūgumu noteikt komplekso tiesas medicīnisko un auto tehnisko ekspertīzi un papildu auto tehnisko ekspertīzi.

Aizstāvis uzskata, ka /pers. E/ varētu vainot CSN 159.punkta pārkāpumā tikai tad, ja gājējs pirms iziešanas uz brauktuves būtu izpildījis CSN 24.punkta prasības, taču minētā punkta prasības /pers. F/ ir rupji pārkāpis.

No apsūdzētās /pers. E/ apelācijas sūdzības izriet, ka papildus aizstāvja sūdzībā norādītajiem apsvērumiem, apsūdzētā apstrīd spriedumā noteiktā morālā un materiālā kaitējuma apmērus, kā arī uzskata noteikto sodu par pārāk bargu un lūdz piemērot vieglāku sodu.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz ņemt vērā, ka viņa ievērojusi Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas likuma normas un bija iegādājusies OCTA polisi. Tādējādi apdrošināšanas kompānijas pienākums ir segt ceļu satiksmes negadījumā cietušajai personai nodarītos materiālos un nemateriālos zaudējumus.

Ievērojot minēto, /pers. E/ ieskatā, tiesa nelikumīgi un nepamatoti nolēma piedzīt no viņas par labu /pers. F/ morālā kaitējuma kompensāciju EUR 1196, jo apdrošinātāja izmaksātā kompensācija EUR 6804, viņasprāt, ir pietiekoša un atbilstoša cietušajam nodarītajiem miesas bojājumiem.

Tāpat iesniedzēja nepiekrīt tiesas nolēmumam par EUR 1691,66 piedziņu no viņas, ko veido nesamaksātā vidējā darba samaksa par /pers. F/ darbnespējas periodu, kā arī uzskata, ka viņai nav jāatlīdzina EUR 18,27 par /pers. F/ ārstēšanās izdevumiem.

Tāpat apsūdzētā uzskata, ka no viņas nepamatoti piedzīti EUR 1320 par advokātes sniegto juridisko palīdzību cietušajam, jo apstrīd norādīto pakalpojuma sniegšanas novērtējuma atbilstību sniegtajiem pakalpojumiem. Apsūdzētās ieskatā cietušā puse nav veikusi visu nepieciešamo, lai apdrošināšanas kompānijai uzliktu par pienākumu izmaksāt cietušajam visus izdevumus saskaņā ar likumu.

Apsūdzētā lūdz ņemt vērā arī viņas mantisko stāvokli, nosakot mantiskā zaudējumu apmēru un lemjot par morālā kaitējuma piedziņu.

Attiecībā par spriedumā noteikto sodu apsūdzētā uzskata, ka tiesa nav izvērtējusi iespējamību piemērot viņai brīvības atņemšanu nosacīti. Apsūdzētā norāda, ka spriedumā piemērotā soda veidā – piespiedu darbs – izpilde viņai ir apgrūtinoša, jo nepārtraukti strādā, lai uzturētu savu ģimeni. Turklāt, neesot viņas atbildību pastiprinošiem apstākļiem, tiesa noteikusi gandrīz maksimālo piespiedu darba stundu skaitu ? 200.

Apelācijas tiesas sēdē apsūdzētā /pers. E/ uzturēja savu un aizstāvja apelācijas sūdzību uz tajās norādītajiem apsvērumiem un sniedza liecību par notikušā apstākļiem. No liecības izriet, ka cietušais ietriecies viņas automašīnas labajā priekšējā spārnā no sāna, kad viņas vadītā automašīna jau atradās uz gājēju pārejas.

Aizstāvis tiesas sēdē uzturēja abas apelācijas sūdzības uz tajās norādītajiem apsvērumiem, norādot, ka šajā lietā nav noskaidrots, kur atradās /pers. E/ vadītā automašīna sadursmes brīdī. Tāpat aizstāvis norādīja, ka spriedumā nav vērtēta cietušā rīcība, šķērsojot brauktuvi, un nepārliecinoties par drošību, jo runājis pa telefonu un nav gājis pa gājēju pāreju.

Cietušais apelācijas instances tiesas sēdē norādīja, ka no apdrošināšanas kompānijas līdz šim nav saņēmis atlīdzību, jo spriedums nav stājies spēkā.

Cietušā juridiskās palīdzības sniedzēja apelācijas instances tiesas sēdē lūdza papildus piedzīt no apsūdzētās par labu cietušajam materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 800, kas ir par juridiskās palīdzības sniegšanu cietušajam apelācijas instances tiesā, kā arī norādīja, ka pirmās instances tiesas spriedumā visi apstākļi motivēti izvērtēti, tostarp par cietušā rīcību, kaitējuma kompensācijas pamatotību, un tas atstājams negrozīts.

Prokurors apelācijas instances tiesas sēdē apelācijas sūdzības lūdza noraidīt, pirmās instances tiesas notiesājošo spriedumu atstāt negrozītu, jo visi pārbaudītie pierādījumi spriedumā ir izvērtēti, aizstāvja izvirzītās versijas ir novērtētas, sods noteikts atbilstošs. Vienlaikus prokurors lūdza atcelt spriedumu daļā par materiālā kaitējuma kompensācijas piedziņu no apsūdzētās.

Motīvu daļa

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija (turpmāk – tiesas kolēģija), noklausoties apsūdzētās paskaidrojumus, aizstāvja, cietušā, viņa juridiskās palīdzības sniedzējas un prokurora viedokli, kā arī novērtējusi uzturēto apelācijas sūdzību motīvus, uzskata, ka /pers. E/ apelācijas sūdzība apmierināma daļēji, aizstāvja apelācijas sūdzība ir noraidāma un pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Krimināllieta pirmās instances tiesā iztiesāta ar pierādījumu pārbaudi.

No tiesas sēdes protokola izriet, ka pirmās instances tiesa ir noklausījusies krimināllietā liecinošo personu liecības, likumīgi nolasījusi liecinošo personu pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības, izņemot cietušā /pers. F/ liecību, kas sniegta liecību pārbaudē uz vietas (l.l.37-47), kā arī pārbaudījusi atsevišķus rakstveida pierādījumus pēc procesā iesaistīto personu lūguma. Minētie pierādījumi un rakstveida pierādījumi, kas norādīti lēmumā par nodošanu tiesai, ir analizēti un vērtēti spriedumā.

Tiesas kolēģija, ievērojot Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 10.februāra lēmumā lietā Nr.SKK-5/2015 (Krimināllieta Nr.11280049211) pausto atziņu par to, kādas rakstveidā fiksētas ziņas uzskatāmas par liecībām un kādā kārtībā tās pārbaudāmas tiesā, konstatē, ka cietušā /pers. F/ sniegtā liecība liecību pārbaudē uz vietas netika nolasīta pirmās instances tiesas sēdē atbilstoši Kriminālprocesa likuma 501.panta prasībām, bet ir norādīta notiesājošajā spriedumā pretēji Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas prasībām. Šādos apstākļos apelācijas instances tiesa no pierādījumu kopuma, kas apstiprina apsūdzētās vainu, izslēdz cietušā /pers. F/ protokolu par liecību pārbaudi uz vietas. Pierādījumi, kas nav pārbaudīti likumā noteiktajā kārtībā pirmās instances tiesā, nav izmantojami apsūdzētās vainas pierādīšanā.

Minētā pierādījuma izslēgšana no pierādījumu kopuma neietekmē apelācijas tiesas pārliecību par apsūdzētās /pers. E/ vainu viņai celtajā apsūdzībā, jo cietušais /pers. F/ pirmās instances tiesā ir sniedzis liecību par apsūdzībā minētajiem apstākļiem, kas, savukārt, ir vērtēta pirmās instances tiesas spriedumā saistībā ar citiem pierādījumiem.

Izvērtējot pierādījumus kriminālprocesā, tiesas kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesa krimināllietā esošos pierādījumus par /pers. E/ inkriminēto noziedzīgo nodarījumu spriedumā ir vispusīgi analizējusi un motivēti novērtējusi savstarpējā saistībā atbilstoši Kriminālprocesa likuma 127.-130.panta nosacījumiem. Tādā veidā tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētās /pers. E/ vaina ir pilnībā pierādīta un Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma juridiskā kvalifikācija ir pareiza.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija uzskata par iespējamu detalizēti neuzskaitīt un neatkārtot pirmās instances spriedumā analizētos pierādījumus saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sestās daļas nosacījumiem, kur noteikts, ja apelācijas instances tiesa atstāj pirmās instances tiesas spriedumu bez grozījumiem, tā var neatkārtot pirmās instances tiesas minētos pierādījumus un atzinumus, jo spriedums daļā par /pers. E/ vainu un noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju netiek grozīts vai atcelts.

Šajā nolēmumā tiesas kolēģija izvērtēs apstākļus, kas norādīti apelācijas sūdzībās un izteikti apelācijas instances tiesas sēdē.

Tiesas kolēģija atzīst, ka kriminālprocesā ārpus saprātīgām šaubām ir konstatēts, ka cietušais /pers. F/ 2015.gada 24.martā ap plkst.18.09 brauktuvi Tilta ielā pie nama 28, Rīgā, ir šķērsojis pa neregulējamu gājēju pāreju. Minētais ir pierādīts ar cietušā /pers. F/, liecinieku /pers. I/ un /pers. J/ liecībās sniegtajām ziņām, kas detalizēti analizētas pirmās instances tiesas spriedumā saistībā ar ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā Nr.EZ 293412 un foto tabulā norādītajām ziņām. Minētās liecības analizētas saistībā arī ar eksperta atzinumā norādīto, tādējādi apstiprinās cietušā /pers. F/ liecība, ka brauktuvi šķērsojis pa gājēju pāreju. Tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas konstatētajam.

Tādējādi, pilnībā ir noraidāms aizstāvja viedoklis, ka /pers. F/ ielu sācis šķērsot ārpus neregulējamās gājēju pārejas, jo arī no fototabulas (1.sēj.l.l.3-4., 41.,42) ir nepārprotami redzams, ka metāla barjeras, kas norobežo ietvi no braucamās daļas, ir vietā, kur uz braucamās daļas sākas ceļa horizontālais apzīmējums Nr.931, vairākas viena no otras atdalītas platas paralēlas garenlīnijas, kas apzīmē gājēju pāreju.

Tāpat tiesas kolēģija uzskata, nav izšķirošas nozīmes tam, ka gājējs pirmos soļus uz braucamās daļas noliek dažu desmitu centimetru attālumā no gājēju pārejas, kura gājējam atrodas kreisajā pusē, jo no kreisās puses braucošajiem transportlīdzekļiem šādā situācijā ir jāsamazina braukšanas ātrums vai pat jāapstājas.

Turklāt jānorāda, ka cietušā rīcība pirms ielas šķērsošanas un šķērsošanas brīdī pirmās instances tiesas spriedumā ir analizēta, nekonstatējot /pers.F/CSN pārkāpumus, jo gājējam nav aizliegts ielu šķērsot ātrā solī, par ko liecības sniedzis liecinieks /pers. I/. Cietušais ielas šķērsošanas brīdī pa mobilo telefonu nav runājis, kā tas apstiprinās ar kompānijas Tele 2 izdrukās norādītajām ziņām (1.sēj.l.l.189-201) par /pers. F/ ienākošajiem un izejošajiem zvaniem. Ne pirms uzbraukuma, ne uzbraukuma brīdī /pers. F/ nav lietojis mobilo telefonu saziņai ar citām personām, tādējādi pilnībā noraidāms aizstāvja apgalvojums, ka cietušais ielu šķērsojis, runājot pa mobilo telefonu.

No sprieduma redzams, ka pirmās instances tiesa pierādījumus, tostarp, cietušā /pers. F/, liecinieku /pers. J/ un /pers. I/ liecības izvērtējusi pareizi, norādot, ka ne tikai /pers. F/ atradās pie gājēju pārejas, lai pa to šķērsotu ielu, bet arī /pers. I/ atradās uz ietves pie gājēju pārejas vēl pirms /pers. F/ šķērsoja brauktuvi pa gājēju pāreju.

Tādējādi /pers. E/, kura vadīja transportlīdzekli, pienākums atbilstoši CSN 159.punktam, kas bija spēkā noziedzīgā nodarījuma laikā, bija samazināt braukšanas ātrumu vai apturēt transportlīdzekli ne tikai attiecībā pret cietušo /pers. F/, bet arī attiecībā uz liecinieku /pers. I/.

Kā izriet no liecinieka /pers. I/, /pers. J/ liecībām, /pers. E/ pirms gājēju pārejas nav samazinājusi braukšanas ātrumu, lai ļautu viņiem šķērsot brauktuvi pa neregulējamo gājēju pāreju, bet turpinājusi vienmērīgu braukšanu uz priekšu.

Ar kriminālprocesā analizētajiem pierādījumiem – abu aculiecinieku liecībās paustajām ziņām par uzbraukuma brīdi /pers. F/, ar /pers. E/ vadītā transportlīdzekļa bojājumu lokalizāciju, tostarp sasistu priekšējo stiklu labajā pusē, apstiprinās fakts, ka tieši /pers. E/ ar vadītās automašīnas priekšējo labo daļu ir veikusi uzbraukumu cietušajam /pers. F/, pretēji apsūdzētās norādītajam apelācijas instances tiesas sēdē, ka viņas vadītais automobilis atradies uz gājēju pārejas laikā, kad cietušais /pers. F/, strauji šķērsojot ielu, pats ietriecies viņas automašīnas labajā spārnā. Tādējādi konstatējams, ka /pers. E/ ir pārkāpusi CSN 159.punkta prasības, kas bijis par iemeslu uzbraukumam cietušajam /pers. F/, kuram uzbraukuma rezultātā nodarīti vidēja

smaguma miesas bojājumi, kas izraisīja ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Šādos apstākļos, izvērtējot aizstāvja apelācijas sūdzībā norādīto par apsūdzētās automašīnas atrašanās vietas nozīmi pirms uzbraukuma gājējam šajā kriminālprocesā saistībā ar apsūdzētās tehniskajām iespējām izpildīt CSN 159.punkta prasības, tiesas kolēģija norāda, ka minētajam apstāklim nav izšķirošas nozīmes lietas pareizai izspriešanai.

No CSN 159.punkta izriet transportlīdzekļa vadītāja pienākums, tātad arī apsūdzētās /pers. E/ pienākums, tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, dot ceļu gājējam, šajā gadījumā /pers. F/, kas šķērso brauktuvi pa gājēju pāreju vai iziet uz tās, ja gājējs varētu tikt traucēts vai apdraudēts.

Tādējādi nepārprotami saprotams, ka ikvienā situācijā, kāda minēta CSN 159.punktā, gājējam ir priekšroka šķērsot brauktuvi attiecībā pret transportlīdzekļa vadītāja kustību pa braucamo daļu. Tas izriet arī no CSN 24.punktā norādītajiem gājēja pienākumiem par rīcību pirms brauktuves šķērsošanas pa neregulējamu gājēju pāreju. Viennozīmīgi secināms, ka minētajā punktā norādītais gājēja pienākums, pārliecināties par drošību, neietekmē transportlīdzekļa vadītāja CSN 159.punktā norādīto pienākumu izpildi, dot ceļu pa neregulējamo gājēju pāreju ejošam gājējam.

Šādā veidā, ievērojot normu jēgu un izpratni, noraidāms ir aizstāvja apelācijas sūdzībā viedoklis, ka /pers. E/ varētu vainot CSN 159.punkta pārkāpumā tikai tad, ja gājējs pirms iziešanas uz brauktuves būtu izpildījis CSN 24.punkta prasības.

Tiesas kolēģija konstatē, ka tiesa spriedumā ir vērtējusi liecinieku liecības kopsakarā ar citiem pierādījumiem, tādēļ noraidāms ir aizstāvja viedokli par pirmās instances tiesas pieļautiem Krimināprocesa likuma 512.panta pārkāpumiem.

Tāpat jānorāda, ka pirmās instances tiesas sēdē aizstāvja pieteiktais lūgums par kompleksās tiesas medicīniskas un auto tehniskas ekspertīzes un papildu auto tehniskas ekspertīzes noteikšanu pamatoti un motivēti noraidīts (1.sēj.l.l.181-184) atbilstoši Krimināprocesa likuma 473.panta pirmajai, otrajai, trešajai un piektajai daļai.

Tiesas kolēģija, izvērtējot apsūdzētās /pers. E/ apelācijas sūdzībā norādīto viedokli par viņai piespriesto sodu, atzīst, ka tas nav pamatots.

Spriedumā ir konstatējams, ka tiesa izvērtējusi visus Krimināllikumā paredzētos nosacījumus, kas ņemami vērā, nosakot apsūdzētajai soda veidu. Tāpat tiesa ir izvērtējusi Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētos soda veidus, atzīstot, ka piespiedu darbs no minētās normas sankcijā paredzētajiem sodu veidiem ir vispiemērotākais un atbilstošākais soda veids /pers. E/.

Spriedumā noteiktajam soda veidam un tā apmēram tiesas kolēģija pievienojas, jo lietā nav konstatēti apstākļi, kas pastiprinātu vai mīkstinātu /pers. E/ atbildību. Turklāt, ievērojot apsūdzētās personu raksturojošās ziņas par viņas agrāk izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem tieši ceļu satiksmē (1.sēj.l.l.69-73) un cietušajam nodarīto miesas bojājumu daudzumu un smagumu, piespiedu darbs uz 200 stundām atzīstams par /pers. E/ samērīgu sodu.

Apelācijas sūdzībā norādītais viedoklis, ka apsūdzētajai soda izciešana varētu būt apgrūtinoša, jo jāpelna iztika ģimenei, nav pamatots. No Krimināllikuma 40.panta pirmās daļas izriet, ka piespiedu darbs ir pamatsods, ko persona izcieš, veicot soda izpildes institūcijas noteiktos darbus dzīvesvietas apvidū no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā bez atlīdzības.

Izvērtējot spriedumā noteikto kaitējuma kompensāciju par cietušajam radītajiem materiālajiem zaudējumiem, kas piedzenama krimināprocesā no apsūdzētās /pers. E/ par labu /pers. F/, tiesas kolēģija atzīst, ka tiesa nepamatoti nolēmusi piedzīt EUR 1691,66 par nesamaksāto vidējo darba samaksu par ārstniecības iestādes apliecināto darba nespējas periodu.

No Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19.panta izriet, ka ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie materiālie zaudējumi ir saistīti arī ar pārejošu darba nespēju. Apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību noteic Ministru kabineta 2004.gada 14.decembra noteikumi Nr.1008 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem".

No lietā esošās apdrošināšanas lietas Nr.1051388-1 par /pers. F/ materiālajiem zaudējumiem redzams, ka nesaņemtā vidējā darba samaksa par ārstniecības iestādes apliecināto darbnespējas periodu ir EUR 1691,66 (1.sēj.l.l.192-194) un apdrošinātāja atlīdzības limits noteikts EUR 355717,95.

Tādējādi secināms, ka EUR 1691,66 ir summa, ko cietušajam atlīdzina apdrošinātājs noteiktā atlīdzības limita ietvaros un šajā krimināprocesā tā nav piedzenama no apsūdzētās.

Vienlaicīgi no sprieduma konstatējams, ka tiesa nepamatoti lēmusi no apsūdzētās par labu cietušajam piedzīt arī ar ārstēšanos saistītos izdevumus – EUR 18,27, ko apdrošināšanas devējs neatmaksā cietušajam. No lietā esošās apdrošināšanas lietas Nr.1051388-1 par /pers. F/ materiālajiem zaudējumiem (1.sēj.l.l.190) redzams, ka apdrošinātājs, norādot pamatojumu, šo summu nav atzinis par saistītu ar ārstēšanās izdevumiem. Tiesas kolēģija arī uzskata, ka EUR 18,27 neveido ar ārstēšanos saistītus izdevumus, jo EUR 14,65 ir taksometra izdevumi 2015.gada 30.martā, kad /pers. F/ vēl atradās stacionārā un nevarēja tikt pārvadāts ar taksometru, EUR 3,62 ir uztura bagātinātājs, kas viņam nebija nozīmēts ārstēšanās procesā.

Savukārt no sprieduma redzams, ka pamatoti nolemts piedzīt no apsūdzētās par labu cietušajam materiālos zaudējumus EUR 1320, kas /pers. F/ radušies saistībā ar juridiskās palīdzības saņemšanas izdevumiem šajā krimināprocesā. Apsūdzētās iebildumi, ka juridiskā palīdzība cietušajam neatbilst minētajam materiālajam novērtējumam, nevar būt par pamatu piedzenamās summas apšaubīšanai. No Latvijas zvērinātu advokātu kolēģijas kvītīm (1.sēj.l.l. 118-120., 187-188) redzams, ka /pers. F/ maksājis tajās norādīto summu par zvērinātas advokātes juridisko palīdzību krimināllietā.

Apelācijas instances tiesā cietušais lūdza piedzīt papildus viņam par labu EUR 800 kā materiālo kaitējuma kompensāciju, kas samaksāti zvērinātai advokātei par juridisko palīdzību viņam apelācijas instances tiesā. Minēto summu apstiprina Latvijas zvērinātu advokātu kolēģijas kvīts (2.sēj.l.l.26).

Tiesas kolēģija uzskata, ka minētā summa piedzenama no apsūdzētās par labu cietušajam kā materiālie izdevumi, kas radušies krimināprocesā apelācijas instances tiesā.

Šādos apstākļos pirmās instances tiesas spriedums daļā par materiālā kaitējuma kompensācijas piedziņu ir atceļams un no apsūdzētās /pers. E/ piedzenama materiālā kaitējuma kompensācija EUR 2120, pārējā daļā – EUR 1709,93 materiālā kaitējuma kompensācija nav nosakāma.

Izvērtējot pirmās instances tiesas noteikto morālā kaitējuma apmēru cietušajam /pers. F/ šajā krimināprocesā, tiesas kolēģija konstatē, ka bez īpašas motivācijas tiesa to noteikusi EUR 8000, kas ievērojami pārsniedz Augstākās tiesas 2010./2011.gada tiesu prakses apkopojuma „Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju krimināprocesā" pielikumā Nr.3 norādītos apmērus par ceļu satiksmes negadījuma rezultātā personai nodarītiem vidēja smaguma miesas bojājumiem – līdz LVL 2000 (EUR 2845.74). Savukārt, ņemot vērā personai nodarīto nemateriālo zaudējumu apdrošinātāja atlīdzības apmēru – EUR 6804 – tiesa nolēmusi piedzīt no apsūdzētās /pers. E/ EUR 1196.

Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. E/ izraisītā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā par cietušajam /pers. F/ nodarītajiem vidēja smaguma miesas bojājumiem un to raksturu apdrošinātāja atlīdzības apmērs – EUR 6804 – ir samērīga morālā kaitējuma kompensācija, kas atbilst noziedzīga nodarījuma smagumam un raksturam, /pers. F/ nodarīto ciešanu un morālā aizskāruma dziļumam un publiskumam. Darba spēju apgrūtinājums pēc /pers. F/ atveseļošanās ar lietā esošiem pierādījumiem neapstiprinās.

Šādos apstākļos, bez ievērības neatstājot Augstākās tiesas rekomendācijas tiesu prakses apkopojumā un tiesu praksē vērā ņemamo principu, ka salīdzināmos gadījumos arī kompensācijai jābūt līdzīgai, tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. F/ apdrošinātāja noteiktais atlīdzības apmērs EUR 6804 par nemateriālajiem zaudējumiem ir pietiekoša atlīdzība par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām, tādēļ morālā kaitējuma kompensācija EUR 1196 ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.un 568.pantu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2017.gada 6.februāra spriedumu atcelt daļā par kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Cietušā /pers.F/kaitējuma kompensāciju apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/ par labu cietušajam /pers. F/ mantisko zaudējumu EUR 2120 (divi tūkstoši simtu divdesmit *euro*).

Materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 1709,93 (viens tūkstotis septiņi simti deviņi *euro* 93 centi) – nenoteikt, morālā kaitējuma kompensāciju EUR 1196 (viens tūkstotis simtu deviņdesmit seši *euro*) – noraidīt.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574.un 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams 2017.gada 23.novembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.L.Zemīte

Tiesnese B.Būmeistere

Tiesnesis A.Uminskis